

Identifikační údaje

Lokalita	Velké Kunětice
Obec	Velké Kunětice
Okres	Jeseník
Kraj	Olomoucký kraj
Katastrální území	Velké Kunětice, kód: 779075
GPS souřadnice	50° 19' 31.7" 17° 15' 39.1"
Hist. název	Gross-Kunzendorf
Výměra	1 726 m ²
Vlastnictví	Obec
Vlastník	Obec Velké Kunětice, č. p. 146, 79052 Velké Kunětice
Stav	Udržovaný v původní podobě
Opuštěno	Ne

Velké Kunětice (něm. Gross-Kunzendorf, Groß-Kunzendorf, Großkunzendorf) je slezská obec, ležící těsně u státní hranice s Polskem, administrativně náležející k okresu Jeseník v Olomouckém kraji. Severním okrajem katastru i zástavby obce prochází pohraniční silnice II/457, která ji odděluje od zástavby sousední polské vesnice Sławniowice.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1284 jako Cunati villa, tedy "Kuňatova ves". Je pravděpodobné, že je starší a patrně pochází z rané fáze kolonizace prováděné na Jesenicku vratislavskými biskupy. Její zakladatel - lokátor - měl slovanské jméno Kuňata. Přívlastek Velké získaly Kunětice až později, aby se odlišily od stejnojmenné vesnice 9 km východně mezi Hlucholazy a Zlatými Horami, která získala přívlastek Suché Kunětice (něm. Dürr-Kunzendorf, dnes polský Konradów).

V roce 1305 se ve vsi zmiňuje zákupní fojtství, 60 lánů polností (jednalo se tedy o velkou vesnici) a farní kostel. Majetkové poměry byly spletité: kolem dvou dvorů se zformovaly dva samostatné a zhruba stejně velké statky, jeden biskupský a jeden fojtský (zvaný též Hartenberg). Fojtové však občas drživali i biskupskou část Kunětic a v jejich části vsi se nacházel místní kostel. Byly zde také menší svobodné statky, ještě roku 1690 jsou registrovány dva.

Od 14. století se zde zmiňuje lámání vápence a dolování železné rudy, které byly dováženy k vápenkám a hamrům v Burgrabcích. V téže době se začal využívat rovněž zdejší mramor.

Biskupská část vsi byla od roku 1580 spravována ze Supíkovic, po třicetileté válce pak jako součást panství Frývaldov (Jeseník). V letech 1603-1615 byly v obci bouře proti zvyšování robot. Vůdce sedláků Fabian Tunkel byl roku 1608 popraven v Nise. Za třicetileté války byla ves zpustošena.

Držitelem fojtské části Velkých Kunětic, k níž patřila rovněž ves Borkendorf (dnes Burgrabice na sever od Sławniowic), byl

roku 1641 Matyáš Forgáč. V letech 1690 až 1797 to byli pánové von Skal, v letech 1797-1844 hrabata von Strachwitz a poté opavská rodina Gastheimů. Fojtský velkostatek se pak několikerým prodejem drobil a zmenšoval. Jedním z majitelů byl i Josef Schindler, Priessnitzův následovník ve vodoléčbě.

V roce 1651 se zmiňuje poprvé škola u farního kostela. Ten musel být po třicetileté válce a znovu po požáru roku 1758 opraven. V roce 1742 bylo v důsledku války o dědictví rakouské Slezsko rozděleno a nová hranice přetrhla Velké Kunětic vedví. Pruská část získala po roce 1945 název Ślawniowice. Kolem roku 1800 vznikly u Velkých Kunětic dvě osady - parcelací biskupského dvora Františkov a parcelací fojtského dvora Strachovičky.

Od 19. století do poloviny 20. století určovala život obce těžba a zpracování žuly a mramoru, zejména v osadě Strachovičky. Mramor se zprvu rovněž používal k výrobě vápna, ta však postupně ustala a převládlo kamenické zpracování. Na rozdíl od například Supíkovice nebo Žulové však Velké Kunětic zůstaly převážně zemědělskou vsí, čemuž v meziválečné době odpovídala i orientace obyvatel na křesťansko-sociální stranu. Po druhé světové válce a odsunu původního obyvatelstva kamenictví zaniklo a zemědělský charakter obce ještě posílil.

Jednotné zemědělské družstvo bylo založeno již roku 1949, potýkalo se však s těžkostmi a dlouho zůstávalo menšinové. V roce 1967 však bylo posíleno přičleněním bývalého fojtského velkostatku od Státního statku Žulová a roku 1974 byly Velké Kunětic vybrány za sídlo velkého JZD pro celé údolí Bělé pod Jeseníkem. To však nebránilo tomu, aby byla obec Velké Kunětic k 1. lednu 1976 přičleněna k obci Supíkovice. Z tohoto svazku se Velké Kunětic osvobodily k 23. listopadu 1990.

Zdroj: Wikipedia

Fotogalerie

Technické fotografie